

Vpl. Pyhäjärvi

Torstai 29. kesäkuuta 2017

Pyhäjärveläisyyden vaali - Karjalan puolustaja

N:o 6 62. vuosikerta

Auringonlasku Pyhäjärvellä. Kuva on otettu 1900-luvun alussa, kertoo otoksen lähettänyt Pekka Suokas.

Pyhä-
järvi-
juhlien
ohjelma
16.7.
2017

sivu 3

Juhla- järjestelyt neuvoteltu valmiiksi

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön neulienkinen neuvotteluryhmä kävi kesäkuun alussa Karjalassa Plodovojessa sopimassa viimeiset järjestelyt kesän kihujuhlien tiimoilta.

Tapaaminen sikäläisten viranhaltijoiden kanssa sujui hyvässä hengessä, ja myös yhteistyötä juhlapahtumaan on luvassa.

Kuvassa säätiön pj. Pertti Hakanen ja Aleksei Valevits Pavlov. Kuva: Yrjö Inkinen.

SIVU 2

Pyhäkylässä sijainneen kunnanlääkärin talosta on vuosikymmenten jälkeen löytynyt kukkakuvioinen varjo, jonka löytäjä on valmis luovuttamaan eteenpäin.

SIVU 5.

Ratkeako varjon arvoitus?

29. kesäkuuta 2017

Sata vuotta taakse jäänyttä aikaa

Voi vain kuvitella, miten Pyhäjärvellä eletään heinäkuun puoliväliä vuonna 1917. Lauantaina on paistettu piiraat ja muut tarpeelliset leipomukset ja lihapotti on ollut uunin jälkilämmössä. Tupa on siivottu ja saunassa käyty. Ilta- ja aamutöitä ovat soitollaan ilmoittaneet pyhän alkamisesta. On heinänteon aika, mutta arkiset työt on siirretty syrjään ja nyt pyhäaamun rauha on kaikin aistein läsnä. Suunnitelmassa on kirkkomatka. Useilla kyläkunnilla oli oma kirkkovene, jolla matka taitui mukavasti yhdessä soutaen.

Venäjällä oli maaliskuussa tapahtunut vallankumous, levotonta aikaa tulitaiisiin kokemaan myös Karjalankannaksella. Raja sulkeutui. Itsenäistymismahdollisuuden käsittely oli alkanut Suomessa jo keuhkokuumeen. Suomi itsenäistyi, mutta vielä käytiin vapaussota, kuten kansalaissotaa Kannaksella nimitettiin.

Yli kaksi vuosikymmentä saatiin elää rauhan aikaa, kunnes alkoi talvisota ja sen jälkeen jatkosota. Evakkomatkat suuntautuivat länteen, mutta monet palasivat taas takaisin itään. Jatkosodan jälkeen rauhanehdot määräisivät jättämään kodit lopullisesti. Oli jatkettava elämää uusilla paikoilla. Suomi hoiti kodittia jääneiden kansalaistensa uudelleenasuttamisen mallikelpoisesti. Evakot olivat aktiivista väkeä, joten he osallistuivat myös yhteisten asioiden hoitoon uusilla asuinpaikoilla. Ajatukset olivat luonnollisesti paljon "siel koton", jonne ei muuten enää ollutkaan pääsyä. Pysyvää ei ollut sekään asia, vaan 1990 pääsin vapaasti käymään juurillani, paikoilla joista olin paljon kuullut kerrottavan.

Juuri tuli kuluneeksi 75 vuotta siitä, kun Pyhäjärven kirkon raunioille kokoontui kirkkokansa jumalanpalvelukseen, elettiin ns. välirauhan aikaa. Heinäkuussa säätöön toimesta kokoonnutaan samalle kirkko-aholle jumalanpalvelukseen ja kihujuhlaan. Messun jälkeen lasketaan seppele sankarivainajien muistomerkillä. Muistomerkki on pystytetty säätöimme toimesta 1994.

Lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkillä lasketaan myös seppele. Esi-isämme elivät ankaria aikoja lähes maaorjina. Kuitenkin he taistelivat kotiensa, omaistensa ja oikeuksiensa puolesta uskon lujasti oikeuden viimein voittavan. Talonpoikien jälkeläiset ovat pystyttäneet 1936 muistomerkin isänsä pelloilta kootuista kivistä. Samaan aikaan ja samalla mallilla muuratut Metsäpirtin ja Rautu-Sakkolan muistomerkit seisovat myös yhä paikoillaan.

Lapinsodan päättymisen jälkeen on eletty 72 vuotta rauhan aikaa Suomessa. Meitä evakojen jälkeläisiä on syntynyt ja kasvanut rajan tällä puolella aikuisiksi omassa perheessänikin jo kolme sukupolvea. Esiivanhempiemme elämään verrattuna olemme saaneet hyvän osan. Olemme saaneet elää turvallisessa, vapaassa ja vakaassa maassa ilman sodan kauhuja, menneiden sukupolvien elämää ja uhrauksia unohtamatta.

Matkamme on 100-vuotiaan Suomen juhlatapahtuma meille "pyhäjärvisille". Kotiin jääneille tuomme sitten terveiset tämän lehden palstoilla. Kuva teksteineen on jo hyvä juttu, mutta matkakertomus siihen lisätynä on vielä parempi.

PIRJO KIIALA
Vara-asiamies

Vpl. Pyhäjärvi-juhlien valmistelut tehtynä yhteistyössä paikallisten viranomaisten kanssa

Neuvottelut käyty hyvässä yhteisymmärryksessä. Vas. Antti Musakka, Markku Pärssinen, Olga Viktorova, Pertti Hakanen, Mauri Hauhia ja Aleksei Valerovits Pavlov. Kuva: Yrjö Inkinen.

Viipurin läänin Pyhäjärvi-juhlaa päästään viettämään vanhoille kotikonnille Plo-dovojen heinäkuun puolivälissä. Edellisen kerran siellä juhlittiin vuonna 1998, ja näistä juhlista kertoo **Reino Aikiä** toisaalla lehden sivuilla.

Tulevia juhlia on valmisteltu jo pari vuotta, ja viimeisen valmistelukäynnin Pyhäjärvi-Säätiön edustajat tekivät Pyhäjärvelle kesäkuussa. Kaikki neuvottelut juhlien eteen sujuivat hyvässä hengessä ja paikalliset viranomaiset tarjoavat apuaan käytännön järjestelyissä.

Kaikki juhlatapahtumat sijoittuvat kirkkoaholle lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkin tuntumaan, kuten vuonna 1998. Kyseessä on ulkoilmajuhla, joten vieraiden on syytä ottaa mukaansa varustus sään mukaan; tarvittaessa kerta-käyttösadetakkeja ja sateen-varjoja kannattaa ottaa mukaan, samoin esimerkiksi retkituoleja – ja jos on hel-le, niin senkin suojautumiseen kannattaa varautua.

Juhla alkaa hartaushetkel-lä ja ehtoollisella. Seppeleet lasketaan kirkon paikalle ja sankarihauta-alueelle, kukil-la muistetaan myös paikal-

lista muistomerkkiä.

Kirkonmenojen jälkeen nautitaan Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön tarjoamat kirkko-kahvit.

Pääjuhlassa juhlapuheen pitää Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön pj, keuhkokuumeen Karjalan Liiton hallituksen puheenjohtajaksi valittu kansanedustaja **Pertti Hakanen**. Juhlissa on mukana pyhäjärveläisten lisäksi myös venäläisten tarjoama ohjelmaa.

Pitkäns Musakan Loma-rantaan luotsannut **Antti Musakka** on mukana juhlien järjestelyissä.

Tilaisuuden puheet tul-kataan niin, että sekä juh-lille osallistuvat suomalaiset ja venäläiset osapuolet saavat kuulla tapahtuman sisällön.

Juhlan jälkeen kirkko-aholla voi toteuttaa myös piknik-iltapäivää autokun-nittain, toivottavasti kenel-läkään ei ole kiire lähteä pois tilaisuudesta, kun on mahdollisuus jäädä haas-telemaan ja viettämään yhteistä aikaa.

Tervetuloa!

SUOMEN ITSENÄISYYS JA KARJALA -

kesänäyttely 28.6.-27.8.2017 Karjalatalolla Helsingissä

Näyttely kertoo Karjalan merkityksestä Suomen historiassa – ennen itsenäistymistä ja sodan jälkeen. Näyttelyn pääteemoina ovat karelianismi ja evakkous. Kesänäyttely sopii erinomaisesti esimerkiksi karjalaisten kesäretken kohteeksi. Myös ruokaa on saatavilla ennakkovarauksella.

Näyttelyssä on esillä muun muassa

- Näytteitä Karjalan Liiton taidekokoelmasta (mm. Toivo Talven ja Tuulikki Pietilän, Aukusti Tuhkan, Anja Luolajan-Mikkolan ja Väinö Raution töitä).
- Karelianismin kauden esittely Taiteilijakoti Erkkolan kokoelmista.
- Karjalaisia kansallispukukuvia Lady Ostapeckin kuvakokoelmista.

- Evakkojen matkassa 1939-1945 -dvd-esitys, Juuret Karjalassa, tietoa Karjalan historiasta, suvusta ja pitäjistä, karjalaisia kansallispukuja.
- Valokuvia Puolustusvoimien kuvakeskuksen kokoelmista.
- Luovutetun Karjalan pitäjä- ja sukutietoutta

Varaukset ja lisätiedot,
p. 044 730 0116,
karjalatalo@karjalanliitto.fi.

VAPAA PÄÄSY! Näyttely on avoinna keskiviikko-perjantai klo 12-18.

Suomi
Finland
100

Vpl. Pyhäjärvi-juhla 16.7.2017

Kirkkoaho (Plodovoje)

Messu

klo 10-11

- Juhani Forsberg, liturgia
- saarna Heikki Paukkunen
- avustajat Silja Forsberg, Tarja Kopalainen, Mirja Alarotu
- musiikki Riitta ja Anssi Hirvonen
- kolehti
- ehtoollinen
- seppelpartioiden lähettäminen lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkillä, kirkon muistomerkillä, sankarivainajien muistomerkillä ja Plodovojen kulttuuritalon muistomerkillä
- puhe sankarivainajien muistomerkillä, Antero Pärssinen

Kukkojen sukuseuran lipun vihkiminen messun jälkeen

Kirkkokahvit

tarjoaa Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö

Päiväjuhla

klo 12.30-14.00

- avaussanat hallintoneuvoston vpj. Mauri Hauhia
- Karjalaisten laulu
- paikallisen järjestelytoimikunnan tervehdys, Aleksei Valorovits Pavlov
- paikallisten nuorten tanssiesitys
- Plodovojen hallinnon tervehdys, Olga Viktorova Kustova
- yhteislaulua
- juhlapuhe, Karjalan Liiton pj, kansanedustaja Pertti Hakanen
- nuoren puheenvuoro, Erika Hurme
- stipendien jako, säätiön asiamies Kirsti Naskali
- kutsu vuoden 2018 Pyhäjärvi-juhlille
- päätössanat, hallintoneuvoston pj Esko Pulakka
- Karjalan kunnaat -laulu
- yhteislaulujen säestys ja esilaulu, Riitta ja Anssi Hirvonen
- juontajana toimii Pertti Hakanen

Muutokset ohjelmaan mahdollisia. Tilaisuudessa jaetaan käsiohjelma, jossa ovat myös messun virret.

Kirkon muistomerkki.

Tiesitkö tämän
Pyhäjärven vaakunasta?

Vaakunan kuviot on otettu Pyhäjärven kirkkoaholle 1936 pystytetystä lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkkin huipulla olevasta lyhdyistä, jonka yläpuolella oli Karjalan vaakunakuviot. Idea on rovasti **Kaarle Viikan** ja heraldisessa muotoilussa avusti heraldikko, graafikko **Kaj Kajander**, 1989.

Vaakunan selitys:
Punaisessa kentässä kultainen lipuke, jossa musta, kulmikas tylppäkärkinen ankkuriristi;
ristin alin sakara muita pitempi. Lipukkeen yläpuolella kaksi irtonaista, toisiaan vastaan iskevää käsivartta, joista oikea pitelee miekkaa, vasen käyrää sapelia; kaikki hopeaa.

HUOM! Omatoimimatkaajina Vpl. Pyhäjärvi-juhlille tulijat

Omatoimimatkalaiset, jotka tulette Vpl. Pyhäjärvi-juhlille 16.7.2017 bussiryhmien ulkopuolella, jos ette vielä ole ottaneet yhteyttä säätiön asiamieheen Kirsti Naskaliin, tehkää se pikaisesti. Tieto tarvitaan käytännön järjestelyjen, mm. tarjoilun ja ilmoittautumismaksun vuoksi. Puh. 040 7192 692 tai s-posti: kirsti.naskali@gmail.com.

Rakkaamme
**Helena
Ilomäki**

o.s. Kaasalainen

s. 2.12.1919 VPL Pyhäjärvi
k. 7.5.2017 Multia

Kiittäen ja kaivaten

**Leena ja Erkki
Alpo ja Marita
Matti ja Satu
Jukka ja Sanna perheineen
Pekka ja Katri perheineen
Timo perheineen
Sukulaiset ja ystävät**

*Soi temppelin kellot hiljaa,
yli kevään kirkkomaan.
Sinne saatoimme äidin,
mummun rakkaan
isän vierelle nukkumaan.*

Siunattu läheisten läsnä ollessa 26.5.2017.
Kiitämme Poukaman henkilökuntaa
äidin hyvästä hoidosta.

Kirkonsanoma

Siniristilippumme

Kirjoitan tätä kirkonsanomaan helluntaina, kirkollisena juhlapäivänä, kirkon syntymäpäivänä. Ulkona hulmuu täydessä salossa siniristilippumme. Ei siksi, että on kirkollinen juhla, vaan siksi, että on Puolustusvoimain lippujuhlan päivä, marsalkka Mannerheimin syntymäpäivä. Carl Gustav Emil Mannerheim syntyi 4.6.1867 Askaisissa, siis 150 vuotta sitten. On vakiintunut liputuspäivä.

Keskikesän juhlassa juhannuksessa siniristilippu liehuu salossaan ylitse yön. Ei taaskaan siksi, että on kirkollinen juhla: Johannes Kastajan syntymäpäivä, vaan siksi, että on Suomen lipun päivä, siniristilipun päivä.

Tänään voimme yksimielisesti todeta, että vuonna 1918 valittu lippupäätös on

ollut itsenäiselle ja kansanvaltaiselle kansakunnalle hyväksi. Eräiden ehdotettuna leijona sai jäädä protokollaan, vaakunaamme ja maajoukkueelle!

Juhannuksesta alkaen monien kaihoiset ajatukset ovat jo rakkailla kotikunnailla.

Jokakesäiset pitäjäjuhlaamme, kihujuhlamme, ovat jälleen aidoimmassa ympäristössään. Harvat muistavat kihujuhlat lapsuudesta, mutta monet meistä muistavat juhlat vuonna 1998. Tosin monet ovat kuluneina 19 vuotena jo kutsuttu joukostamme.

Herra, opeta meitä laskemaan päivämme oikein.
Nopea on ajan riento.

Tunteet herkiytyivät kirkkoaholla, kun tutuista tutuin kutsulaulu *Pyhäamun rauhaa hiljaa huokuu maa*

aloitti yhteisen jumalanpalveluksen. Altari oli pystytetty lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkkin eteen. Muistomerkki oli verhoiltu kookkaalla ristillä.

Altarin takana seisoivat kirkkoisamme Juhani Forsberg liurgina ja silloin vielä voimissaan ollut Kaarle Viika saarnan pitäjänä. Tunteet herkiytyivät molemmin puolin alttaripöytää...

Hankalia olivat olleet näiden juhlien valmistelut, vaikeaa käytännön toteutus. Tarvittiin paljon luovaa ajattelua ja ihmisten tunteiden käsittelyä, jotta keskinäinen luottamus pitäjän nykyisten johtajien kanssa salli rakkaan siniristilippumme vapaan hulmuamisen ikioimassa juhlassa.

Itse ihailen muistelen silloisen heimopäällikkömme Erkki Pärssisen taidokkaan otteen kutsuessaan pitäjän

nykyiset johtajat ja erityisesti nykyisten asukkaiden lapset tervetulleeksi yhteiseen juhlaan. Sillä sitä kulttuurikeskuksen juhla juuri oli – yhteinen.

Joku kysyi minulta sata-vuotiseen juhla vuoteemme viitaten, että missä näkyy suomalaisuus? Vastasin hänelle muuta miettimättä: siniristilippusamme, kun sen oikein oivaltaa. Risti on läsnä kihujuhlamme jumalanpalveluksessa heinäkuussa, risti on läsnä kansamme vaiheissa nyt ja aina, risti on läsnä jokaisen ihmisen jokapäiväisessä elämässä, risti on läsnä jokaisen ihmisen kuolemassa: *Kristuksen risti*.

Herra, anna rauha ian-
kaikkinen!

RAIMO VUORISTO

Rakas Äitimme
Edit Sofia Kotasalmi
o.s. Teittinen

s. 13.5.1919 Viipurinläänin Pyhäjärvellä
k. 25.4.2017 Seinäjoella

Rakkaudella ikävöiden
**Ulla
Marja
sukulaiset ja ystävät**

*Käyn kohti sinua, oi Herrani,
tietäni viitoittaa pyhä risti.
Virteni matkalla soi täynnä toivoa.
Käyn aina, Herrani, kohti sinua.*
Virsi 396

Siunaus toimitettu Törnävän kirkossa 19.5.2017
läheisten ja ystävien saattaessa.

Puhukoon paatinen pylvä: Vapaussodan sankarihautojen muistomerkeistä kirja

Eläkkeellä oleva historianopettaja **Anna Sirola** on kirjoittanut hiljattain julkaistun kirjan "Puhukoon paatinen pylvä". Kirjaan on koottu vuoden 1918 vapaussodan sankarihautojen muistomerkit ja vapaudenpatsaat.

Ylitorniolla asuva FM Anna Sirola on kartoittanut teokseen kaikki vapaussodan valkoisten sankarihautojen 360 muistomerkkiä, mukaan lukien luovutetun Karjalan alueen. Mukana on myös tiedot ja kuva Vpl. Pyhäjärven muistomerkeistä.

Kirjassa on 414 sivua, joista luovutettua Karjalaa käsittelee 47 sivua. Kirjan on kustantanut Väyläkirjat.

Matkapysähdysvinkki

Alavuden kirkon vieressä on arvokkaalla paikalla paasi, jonka Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö pystytti v. 1991 evakkoaikana Alavudelle haudattujen 141 pyhäjärveläisen vainajan muistoksi. Säätiön toimesta muistokivi on puhdistettu Suomi 100-vuotisjuhlavuoden merkeissä. Tämän muistomerkkin vieressä on Karjalaan jääneiden vainajien muistopaasi, jonka Alavuden karjalaiset ovat pystyttäneet. Kuva: Markku Pärssinen.

Rakkaamme
**Kerttu Liisa
LUOTI**

o.s. Pärssinen

s. 27.6.1927 Vpl. Pyhäjärvi
k. 12.5.2017 Sastamala

Kaivaten
**Tauno
Tarmo perheineen
Arto perheineen
Antero
Erkki perheineen
sukulaiset ja ystävät**

*Kun sammui sydän läheisen
on aika surun hiljaisen.*

Siunaus toimitettu läheisten läsnäollessa.

Merkkipäiviä

Eila Maria Savia 80-vuotiaaksi

Eila Savia (o.s. **Naskali**) on syntynyt Pyhäjärven Alakylässä Sirkanmäen juurella 19.6.1937. Vanhemmat olivat **Elina** (o.s. **Pärssinen**) ja **Eemil Naskali**. Isovanhemmat olivat **Katri** (o.s. **Hietanen**) ja **Antti Pärssinen** sekä **Maria** (o.s. **Kukko**) ja **Heikki Naskali**.

Jo kaksivuotiaana 1939 Eilalle tuli lähtö evakkomatkalle, ensin Alavudelle ja sieltä Vähäkyröön. Väli- rauhan aikana matka johti vielä Karkkuun Alaviikarin taloon. Pyhäjärvelle Alakylään tultiin sitten 1942 tilanteen salliessa takaisin ja kotitalo oli onneksi jäljellä.

Näistä ajoista Eilalla ei ole paljonkaan muistoja talolla, mutta Sirkanmäen rinteillä kuitenkin jo ennen jatkosodan alkua leikittiin ja uusia kavereita saatiin. Vain yhden päivän Eila ehti käydä Alakylän kansakoulua syksyllä 1943. Innokas kuusivuotias tyttö tahtoi kavereiden kanssa kouluun, mutta alaikäisenä hänen kouluvuotensa jäi yhteen päivään.

Kesäkuussa 1944 alkoi evakkomatka vihollisen suurhyökkäyksen alta. Matka vei ensin Pylkönmäelle ja siellä Eila oli sukulaisten hoivissa pari viikkoa, kunnes äiti ehti tytön luo. Evakkojenmatkasta Eilalla ei ole ahdistavia muistoja. Toki harkävaunussa matkustettiin useita vuorokausia, mutta lähisukulaista oli huolehtimassa reippaasta juuri matkan aikana seitsemän vuotta täyttäneestä työstä ja nälkäkään ei päässyt matkan aikana yllättämään.

Elina-äiti käveli lehmien kanssa raskaan kahden viikon kylmän ja sateisen matkan, kuten niin monet muutkin evakkoperheiden naiset kesäkuun loppupuoliskolla ja sai lehmät junaan vasta Joroisten asemalla. Eemil-isä oli tuolloin tietenkin rintamalla ja osallistui vielä Lapin sotaankin.

Naskalin perhe sijoitettiin aluksi Vilppulan Kolhoon Kurenniemelle ja sieltä jälleen Karkkuun Hurulan taloon. Yhden vuoden Eila ehti käydä Kolhossa kansakoulua ja sen jälkeen kaksi luokkaa Karkunkylän koulussa. Sen verran jou-

tuisa ja oppivainen hän oli, että suoritti yhdessä vuodessa toisen ja kolmannen luokan. Tämä menettely taisi olla siihen aikaan yleisempää kuin nykyään!

Seuraava evakkopaikka oli Lehtovaaran suuri asuinrakennus Suoniemen Kauniaisten kylässä. Talossa asui tuolloin tiettävästi yhteensä 26 henkilöä useasta eri perheestä. Yhteiselo vaati nykyäänkin paljon peräänkuulutettua yhteisöllisyyttä, mutta vuosikymmenien jälkeenkin on kuulunut lähinnä vain positiivista muistelu tuosta ajasta.

Vuonna 1946 Naskalin perhe hankki asutustilan Suoniemen Kauniaisten kylästä. Rosenlew-suvun omistaman Kauniaisten kartanon maista. Lähinapurit olivat siirtolaisia Noitermaan kylästä, mutta alakyläläinen perhe sopeutui hyvin joukkoon ja Eila löysi nopeasti uusia ystäviä ja ikätovereita, joiden kanssa on tiivis yhteydenpito säilynyt läpi vuosikymmenten. Pyhäjärvellä Alakylä ja Noitermaa sijaitsevat noin kymmenen kilometrin etäisyydellä toisistaan ja tuon ajan kulkuvälineillä kylien välillä ei liene ollut kovinkaan merkittävästi päivittäistä yhteydenpitoa.

Eilan kansakoulu jatkui 1946 neljännen ja viiden-

nen luokan Suoniemen Rajalan kansakoulussa ja sitten oli vuorossa oppikoulu Nokian yhteiskoulussa, joka oli myös Karjalasta lähtöisin eli entinen Jaakkiman yhteiskoulu. Keväällä 1956 valmistui maassamme alle 5000 uutta ylioppilasta ja Eila oli yksi tässä joukossa. Valkolakki toi tuolloin pätevyystodistuksen jopa uuteen työpaikkaan.

Suuret ikäluokat kävivät tuohon aikaan kansakoulua ja Kauniaisten kansakouluun tarvittiin alaluokkien opettajia kolmiopettajaiseen kouluun. Niinpä koulun johtokunta valitsi ylioppilas Eila Naskalin syksyllä 1956 opettajaksi. Ja sattumalta yksi ensimmäisen luokan oppilaista oli perheen toinen lapsi, 1949 syntynyt pikkuveli **Edwin Naskali**.

Vuodet 1957-62 olivat opiskelun aikaa. Tampereen Talouskoulu, Ahlmanin Emäntäkoulu, harjoitteluvuosi Arolan kartanossa Kylmäkoskella, Järvenpään Kotitalousopettajaopisto ja sitten oli vahva pohja työelämään valmiina. Kesäkuussa 1962 avioliitto mouhijärveläisen **Rauno Savian** kanssa ja samoihin aikoihin valmistui oma nykyinen koti Mouhijärven Häijäseen. Tyttären **Heidi**

ja **Johanna** syntyivät 1964 ja 1965.

Kotitalousopettajan ura alkoi vuoden jaksolla Kankaanpään yhteislyseossa, mutta sitten avautui työpaikka silloisessa Mouhijärven yhteiskoulussa, josta myöhemmin tuli Mouhijärven yläaste. Samassa koulussa Eila viihtyi eläkkeelle siirtymiseen asti. Kotitalouden lehtori toimi uransa loppuvuosina useita vuosia myös koulun vararehtorina. Koulussa edelleen jatkuvan Kreikkaan suuntautuvan leirikoulutoiminnan ensiaskelissa Eilalla oli merkittävä rooli 80-luvulla.

Aviomies Rauno Savia oli yli kaksikymmentä vuotta vahvasti mukana luottamustehtävissä Mouhijärven kunnan hallinnossa ja myös Eila oli useita vuosia kunnan sosiaalilautakunnan ja kirjastolautakunnan jäsenenä.

Lukuisiin harrastuksiin on myös riittänyt aikaa. Kodin ja pihapiirin siisteys ja järjestys on ollut aina kunniaasia. Posliinimaalaus on tuottanut paljon taidetta kodin sekä myös lähipiiriin iloksi. Erityisesti eläkevuosina aikaa on riittänyt myös kaukomatkailuun, kohteina mm. Tansania, Kiina, USA, Singapore, Thaimaa. Viime vuosina matkat ovat useimmiten suuntautuneet tyttärien perheiden kanssa Italian mahtaviin maisemiin. Useita matkoja on tehty myös entiselle kotiseudulle Pyhäjärvelle sekä muuallekin Kannakselle.

Karjalainen, vilkas ja seurallinen luonne on tuonut Eilalle vuosikymmenien kuluessa todella laajan ystävä- ja tuttavapiirin, jonka kanssa on jatkuvaa vilkasta kansakäymistä. Tietenkin pääkaupunkiseudulla asuvin omien tyttärien perheet ja viisi lastenlasta ovat se ykkösojtu yhteydenpidossa.

Eila vietti merkkipäiväänsä yhdessä lähisuvun kanssa menneitä muistellen ja uusia elämyksiä suunnitellen.

Toivotamme yhteisesti päivänsankarille lukuisia vireitä vuosia!

Asioita kirjasi pikkuveli
EDWIN (68 v)

Pyhäjärven kunnanlääkärin talosta löytynyt suomalainen sateenvarjo

Kenen lienee tämä Turussa valmistettu ja Pyhäjärvelle päättynyt sateenvarjo, tai päivänvarjo, aluperin ollut?

Vpl. Pyhäjärven kunnanlääkärin talon sai asuttavakseen **Vasiliy Zyryanov**in isoäiti, joka toimi kylän lääkärinä. Koska talo oli suuri, niin siinä asui kaksi perhettä. Vasiliy Zyryanovin äiti ja tati syntyivät ja kävivät koulua Pyhäjärvellä.

Itse hän on syntynyt Pietarissa, mutta asuu nykyisin taloa. Kolme vuotta sitten hän aloitti kattoremontin. Sen yhteydessä löytyi vintiltä lasten sateenvarjo, tai se voi olla päivänvarjokin, Turussa valmistettu.

Olen tavoittanut tohtori **Jouko Huttusen** pojan ja **Martti Laitisen** pojanpojan. **Ilkka Laitinen** vieraili isänsä **Seppo Laitisen** kanssa talossa 1997. "Isäni tunnisti vanhan kunnanlääkärin virkatalon. Muuta talolle ei ollut tehty sitten 1930-luvun kuin uusi tuulikaappi. Tapasimme paikan päällä silloisten asukkaiden (kaksi vanhaa sisarta) sukulaisten, pietarilaisen lääkärin, joka näytti taloa myös sisältä. Samat olivat tapetit ja uunikaakelit. Haju oli isäni mielestä sakeampi kuin hänen lapsuudessaan".

Tohtori **Filip Haikonen** oli pisimpään Pyhäjärvellä 1923-1932. Hänellä oli kaksi tyttäretä. Löytyisikö yhteystietoja heidän jälkeläisiinsä? Tai onko kenelläkään muistikuvia tyttöjen päivänvarjosta?

RIITTA HIRVONEN
p.050 4147359

Varjo löytyi tämän kunnanlääkärin talon vintiltä kattoremontin yhteydessä.

OIKAISU. Toukokuun Vpl. Pyhäjärvi-lehdessä etusivulla oli Taubila-kirjan julkistamistilaisuuden kuvan ottajaksi virheellisesti mainittu Kirsti Hinkkanen. Todellisuudessa kuvan oli ottanut **Pirkko Hinkkanen**. Pahoittelemme virhettä.

KERRO PERHEUUTISET

Pyhäjärvi-lehdessä. Julkaisemme joka numerossa tietoja perhetapahtumista.

Muistathan kysyä asianosaisilta luvan tietojen julkaisuun, kiitos!

Puheenjohtajan terveiset juhloväelle

On se aika vuodesta, jolloin juhlanumeromme ilmestyy. Vuotuisat Pyhäjärvi-juhlat juurillamme - muistot jäävät elämään. Nuo muistot ovat viimekertaisistakin juhlista eläneet tarinoissa aivan tähän päivään asti.

Juhlavalmisteluja olemme hallituksen voimin vieneet eteenpäin koko kevään, ja viimekertainen tapaamisemme paikallisten viranomaisten kanssa loi hyvää luottamusta yksityiskohtienkin osalta. Meidät otettiin vastaan lämpimästi ja toivottiin jopa useammin tällaisiin tapaamisemme kulttuurivaihtoon. Aika näyttää, tiivistyykö yhteistyö joidenkin yhteisten tapahtumien kautta.

Tämän kesän juhlat eivät ole toisintoa edellisen kerran Py-

häjärvellä pidetyistä juhlalista. Nämä juhlat toteutetaan periaatteella ”juhlat juurillamme - muistot jäävät elämään”. Nuo muistot ovat viimekertaisistakin juhlista eläneet tarinoissa aivan tähän päivään asti.

Monella on varmasti mielessä, miten juhlat toteutuvat, kun juhlimme kenttöoloissa. Olosuhteet otetaan niin hyvin huomioon kuin kohetuudella voimme asioita ennakoita. Juhlavieraiden on kuitenkin hyvä varautua erilaisiin sääolosuhteiden varalle.

Juhlamme kestää kokonaisuudessa noin neljä tuntia, ja toivonkin että jokainen huomioi myös tämän aamulla puoleutuessaan vallitsevan sään mukaan.

Juhlamme tulee paikallisten viranomaisten tervehdyksiä ja nuorten esityksiä. Näistä saamme varmuudella aistia yhteistyön merkityksen myös paikallisille toimijoille. Mitä useammin heitä tapaamme, sitä enemmän vakuutimme heidän yhteistyöhalustaan.

Juhlamatkalle ilmoittautuneet ja omatoimireissaajat, tervetuloa juhli! Lehtemme käsittelee syksyn numeroissa laajasti juhlaamme, joten muistoja jaamme kaikille lehtemme lukijoille.

On ollut hieno huomata Karjala-heimomme yhtenäisyys lukuisten onnitelujen myötä liittyen Karjalan Liiton pu-

heenjohtajuuteeni. Suurkiitos niistä kaikista. Liiton puheenjohtajana saan olla koko heimomme edusmiehenä ja tutustua uusiin ihmisiin. Siirtolaisuuden vaiheet ja erilaiset elämäntarinat tulevat tutuiksi, kuten myös kulttuurimme erilaiset yksityiskohdat eri puolella maata.

Kesäjuhlilla Jyväskylässä sain osakseni positiivisia kannustuksia ja toki myös odotuksia. Aika näyttää, miten pystyn niihin vastaamaan.

Pyhäjärveläisyys tuo vahvan arvopohjan tähänkin työhöni; yhteistyöllä teidän kaikkien kanssa pidämme histori-
amme esillä.

PERTTI
HAKANEN

Evakkojen elämää Pyhäjärvellä 1941-1944, osa III

Kirjoitus perustuu Karjalan evakoiden entiseen sijoituspaikkaansa vuosina 1941-1944 lähettämien kirjeisiin. Kirjeiden kirjoittajia ovat **Katri Pärssinen**, hänen tyttärensä **Vieno Kaasalainen** ja Vienon vanhin lapsi **Aira**. Kirjeet on lähetetty Viipurin läänin Pyhäjärveltä Kuortaneelle leskimäntä **Kaisa Knuutilalle** ja Ranta-Knuutilan talon tyttärelle: **Ailille**, **Maijulle** ja **Martalle**. Kirjeissä puhutaan miehistä jotka olivat rintamalla: **Juho Knuutila** Kannaksella, **Heimo Knuutila** Rukajärvellä, **Jussi Kaasalainen** Laatokan meripuolustuksessa ja **Vilho Pärssinen** Kannaksella.

Kirjoituksen ensimmäisen osa julkaistiin huhtikuun numerossa 4 ja toinen osa numerossa 5 / 2017.

Evakkoon uudestaan

Toukokuussa 1944 Aira lähettää Kaisalle kirjeen, joka alkaa äitienpäivönnittelulla. Hän kertoo, että taisi koulunkäynti loppua häneltä iäksi, vaikka hauskaa se oli ja hän olisi mielellään jatkanut pidemmälle. Kesäsuunnitelmatkin on tiedossa: ”Äiti uhkasi, että hän laittaa matkankaan mulle Alpon kanssa kesäksi. Sitten kun toiset ovat pellolla, niin minä kuvon ja Alpo repii kuteita. Saa nähdä tuleeko siitä vielä minkäänlaisia”.

Kesän suunnittelu meni kuitenkin uusiksi, kun Neuvostoliitto aloitti suurhyökkäyksen Kannaksella kesäkuussa ja Vammelsuu-Taipale-linja murtui 14.6.1944. Neljätoistavuotias Aira joutui kirjoittamaan elämänsä kirjeen perheen puolesta 16.6.1944:

”Hyvät Ranta-Knuutilat!
Kirjoitan teille nyt näin kylmän kirjeen ja käynkin suoraan asiaan. Meille tuli nyt virallinen määräys pakata kaikki, siis varautua lähtemään, ja pahahan täällä on ollakin, sillä jy-

rinä kuuluu tavattoman ankarana, lentokoneita kymmenittäin aina päällä. Mutta alkää nyt pahasti säikähtäkö siitä meidän tulosta, sillä tiedämme, että teillä on se erstupa laitettu hyvään kuntoon, niin koetamme etsiä sitä kortteeripaikkaa vaikka muualta. Sitten minun täytyy kysyä teiltä se suuren suuri asia? Että ottaisitteko te meidät lapset sinne vähäksi aikaa, niin että äiti jäisi vielä vähäksi aikaa kotiin. Hän ei hennoitsisi millään luopua lehmistä, kun on vasta ne saatu, vaan olisi kotona niin kauan kuin suinkin olisi mahdollista. Että jos jostain saisi vielä maapalan vuokralle, niin olisivat sitten eläimet ja maito. Lehmä ei anneta-kaan teurastaa, vaan ne on otettava mukaan. Äiti sanoo, että hän koettaisi niin paljon kuin mahdollista lähettää ruokatarpeet kotonta, ettei se tuottaisi teille hankaluutta. Paljonhan meistä tietenkin kiusaa on teille, mutta ei tässä muukaan auta, kuin kiusata ihmisiä ja itse tahtomattamme olemme joutuneet elämään ihmisten kiusana.

Kirjoittakaa meille nyt pian, mitä mieltä olette? Saattaa olla kyllä niinkin, että jos täältä joku sattuu

tulemaan sinne päin, niin Annelin ja Eskon saatte vieraaksi näinä päivinä. Ottaa heidät siis vastaan! Alposta äiti ei kyllä raaskisi luopua. Hän pelkää, ettei hän voi olla kotona ilman Alpoa, ja siinä tapauksessa olisi vielä minunkin jäätävä tänne. Vaikka saattaahan käydä niinkin, että ihmisille ja eläimille tulee lähtö samaan aikaan. Joka tapauksessa ratkaisu on edessä. Kuinkahan se matka onnistuukaan, kun niitä junia on kovasti pommitettu ja meikäläisiä on paljon kuollut. Toivotaan, että tapahtuu sellainen ihme, ettei meidän tarvitsisi lähteä!

Äiti on kyllä ajatellut, että jos hän tulisi hevosella ja saisi tuoduksi enemmän jauhoa ja lihaa. Isä tietenkin joutuu lähettämään kotontapois, ettei hänestä ole meile mitään apua. Pulverit tuomme mukana. Aira K”.

Tiedossa ei ole, millaisen vastauksen Aira sai kirjeeseen, vai tulivatko Kaasalaisen lapset Knuutilaan jo ennen kirjetä. Perheen seuraava sijoituspaikka oli kuitenkin muualla, ja Knuutilaan sijoitettiin kesällä 1944 Kettusen perhe Impilähdeltä. Elokuun alkupuolella oli navetassa uutta siirtokarjaa.

Katri Pärssinen Keuruulla.

Jälkikommentti

Sodan jälkeen Kaasalaiset asettuivat asumaan Kiikkaan ja Pärssiset Keuruulle. Kirjeenvaihto jatkui Vienon ja Knuutilan sisarusten välillä. Kaasalaiset vierailivat Ranta-Knuutilassa monella vuosikymmenellä. Vuonna 1972 Vieno kiittää vierailun jälkeen, että hän sai näyttää lapsenlapsilleen paikan, jossa Alpo on syntynyt ja jossa on säilynyt entisen talonpoikaiskulttuuri ja rauhalliset ihmiset.

Nyt vuonna 2017 voidaan ihmetellä, miksi takaisin valittu Karjala asutettiin heti, vaikka sota jatkui

lähellä. Valtiovallan puolella päämotiivi oli **Johannes Virolaisen** mukaan Karjalan peltojen saaminen viljelykseen. Maassa oli vakava elintarvikepuula, eikä tuonti toiminut sodan aikana. Vain Ruotsi ja Saksa olivat mahdollisia kauppakumppaneita.

Karjalan asuttaminen oli sikäli helppoa, että halukkaita palaajia riitti. Saksan menestykseen uskottiin laajasti ja odotettiin pikaista rauhaa, joka korjaisi talvisodan rauhan vääräyden. Vaikka Saksan sotaonni oli kääntynyt vuoden 1943 alussa, karjalaiset halusivat

uskoa loppuun asti, ettei heidän tarvitse jättää kotiaan toistamiseen. Myös heidän johtajansa torjuivat mielestään niin kammottavan ajatuksen. Sotilaat kyllä varautuivat uuteen evakuointiin jo kuukausia ennen sodan loppua, mutta moni ajatteli, että suunnitelmia tehdään vain ”kaiken varalta”.

ALPO
RANTA-MAUNUS

Muistoissa Vpl. Pyhäjärvijuhlat Karjalassa 1998

Tämän vuotiset kihujhat entisellä kotiseudulla ovat parin viikon kuluttua. Juhlatoimikunta on tehnyt arvokasta valmistelutyötä juhlien onnistumiseksi ja siihen on kuulunut myös neuvottelumatkoja paikallisten viranomaisten kanssa.

Vuoden 1998 juhlat olivat nekin monen yksityiskohdan läpikäymistä. Silloin oltiin juhlaohjelmassa ensimmäistä kertaa. Toki pienimuotoisempia juhlia muistomerkkien pystyttämisen ja uudelleen käyttöön oton kunniaksi oli jo järjestetty useita. Alkikirjoittanut sai olla mukana juhlaohjelmassa ja mieleen on jäänyt aivan erityisesti silloisen hallituksen puheenjohtaja **Erkki Pärssisen**, hallituksen varapuheenjohtaja **Kaarle Viikan**, hallintoneuvoston puheenjohtaja **Yrjö S. Kaasalaisen** ja mainion tulkinnut **Jorma Inkisen** kanssa käydyt neuvottelumatkat Plosovojeissa.

Juhlat saivat jo etukäteen valtaisan odotuksen. Vaikka entinen kotiseutu olikin jo tullut tutuksi monien matkojen aikana, oli nyt viemässä mukaan vanhemman väen lisäksi myös silloista nuorisoyhteisöä. Olikin varsin mieleenpainuvaa nähdä monen isovanhemman seurassa lapsia ja lastenlapsia.

Juhliin haluttiin mukaan myös paikallinen väestö. Tämä toteutettiin siten, että sunnuntai jumalanpalvelusta lukuun ottamatta ohjelmasuorittajaksi otettiin myös paikallista väkeä. Niinpä iltamissa kuin päiväjuhlassakin paikallisen johdon puheet ja monet tanssi- ja musiikkiesitykset täydensivät juhlien ohjelmaa. Juhlaväki pääsi tulkauksen avulla perille entisen pyhäjärveläisväestön oloista ennen sotia.

Toimitusjohtaja **Sergei Vasiljev** Jahnjuk puolestaan esitteli nykyistä toimintaa Plosovojeissa. Kunnanjohtaja **Tatjana Jurneva Lapteva** totesi tervehdyksessään kulttuuritalolla lauantain-iltana; ”*Aikaisemmin täällä alueella asuivat Te ja nyt me. Meitä ei erota mikään. Tämä on yhteistä maata. Meidän ystäväryhmämme vahvistuu ja voitte lapsienne kanssa tulla tänne juhlimaan nyt ja vastaisuudessaakin.*”

Varsin herkäksi muodostui sunnuntai jumalanpalvelus kirkkoaholla. Rovasti **Kaarle Viika** ja teologian tohtori **Juhani Forsberg** yhdessä musiikkiesitysten kanssa saivat juhlaohjelmasta herkimyymälä tilaisuudessa. **Kaarle Viika** lopetti saaransa ”*Juhlabetemme täällä kotoisalla kirkkoaholla viitoittaa näin meitä siihen, että rakkaus, ilo, rauha ja hyvyys saivat sinuusta tuottavaa sijaa myös meidän kauttamme tässä kovassa maailmassa.*”

Juhlapuhuja **Markku Laukkanen**, silloin Karjalan Liiton puheenjohtaja, piti mielestäni varsin rohkean puheen, josta kävi hyvin esille entisen väestön kaipaus kotiseutuunsa, ja kuinka kotiseudun historiaa tulee pitää ystävällisten suhteiden avulla molemminpuolisesti. Laukkanen lausui puheensa lopuksi: ”*Haluun korostaa Teille arvoisa hallintojohtaja ja muut paikalliset päättäjät ja juhlayhteisö, että meille karjalaisille ei ole yhdentekevää, miten asiat täällä Plosovojeissa ja lähiseudulla etenevät. Ja meidänkin kannalta on tärkeää se, että haluamme nähdä Karjalan kukoistavana, jossa olisi mahdollisimman vähän sosiaalisia ja taloudellisia ongelmia. Sellaisena Karjalana, joka myös hyötyy siitä asemasta, joka sillä on nyt Suomen ollessa Euroopan unionin jäsenenä.*”

Toki juhlien ennakkojärjestelyt saivat myös arvostelua osakseen. Kaikki ei-

Linja-autoja 14 ja lukuisat yksityisautot kuljettivat juhlaohjelmaa. Kahvitauko jumalanpalveluksen jälkeen.

vät ymmärtäneet sitä, että juhlaa piti käydä monta kertaa etukäteen valmistelemassa; ”taas työ käytti niitä herroja sielä pyllistelemissä”.

Tosiasiahan oli tietysti se, että nykyisin on tulla toki neuvotteluissa käytävä. Toimen suuri moite tuli siitä, että kolmeenkymmeneen henkeen noussut juhlaohjelmakunta ja talkooväki oli vallannut Musakan Lomarrannan. Tämä oli tietysti toisaalta ymmärrettävää, sillä moni oli jo tottunut tuttuun ja turvalliseen majapaikkaan.

Juhlat onnistuivat erittäin hyvin. Ennakkojärjestelyt ja juhlaohjelmakunnan ja talkooväen yhteistyö loi pohjan juhille, joita muistellaan edelleenkin.

Yhdeksäntoista vuoden tauon jälkeen juhla ovat

taas Pyhäjärvellä. Vaikka väkimäärä ennakkoilmoituksen mukaan ei pääse lähellekään vuoden 1998 juhlaa, olemme valmiit uskomaan, että myös nämä juhlat tulevat jäämään mieleen onnistuneena tapahtumana.

REINO ÄIKÄ

Paikallinen väki osallistui juhliin paitsi yleisönä, myös ohjelmansuorittajina. Tanssiryhmä päiväjuhlassa.

Juhlakansa kirkkoaholla jumalanpalveluksessa.

Juhlat alkoivat lauantaina kulttuuritalolla.

PYHÄJÄRVI

Opettaja Pauli Miikkulaisella oli jäykkäniskaisia sonneja, joilla hän ajeli kuin hevosella. Länget olivat kaulassa ylösalaisin. Tässä Tapu ja Jysky valjastettuna reen ja kärryjen eteen valokuvausta varten 1930-luvulla

Vilho Toiviaisen kotitalo syksyllä 1941

Vappu Kukko saippuan teossa

Kankuri Anna Paananen ja pelssimet, vanhanaikaiset kangaspuut

Kinnarin pihan ja sarraimen siivous keväällä 1942

Jyviä tipuille. Lauri Kukko kuvassa vuonna 1923

Aadam ja Maria Pärssinen perheineen 1925 Heinoinen

Karjalan Liiton uusi puheenjohtaja Pertti Hakanen: Juuret ovat tärkeä arvopohjan rakentaja

Suomi
Finland
100

Karjalaisilla kesäjuhlilla ensimmäisen linjapuheensa pitänyt Karjalan Liiton vastavallinnon puheenjohtaja, Pyhäjärvi-juurinen Pertti Hakanen painotti karjalaisuuden merkitystä ja omien juurien arvostamista. Uusi puheenjohtaja kiitti myös siitä, miten hyvän vastaanoton hän on saanut, vaikka vielä kovin monissa tilaisuuksissa ei ole ehtinytkään vieraila. Julkaisemme ohessa Hakanen puheen.

– Kaksikymmentä kuutiota tuli tehtyä koivuklapiä pääsiäisen pyhänä ja vastaus kunniapuheenjohtaja **Markku Laukkaselle** valmistui, että olen käyttävissä. Kiitos luottamuksesta valitsijoille, työ jatkuu nöyränä.

Mitä jää jäljelle, jos unohtamme juuremme? Keitä me olemme, jos emme tiedä, mistä me tulemme?

– Näitä kysymyksiä ei tule joka päivä ajatelleeksi. Emme aina arjen kiireiden keskellä tule ajatelleeksi sitä, kuinka vahvasti juuremme itse asiassa luovat perustaa elämällemme. Lähes huomaamatta ne ovat määrittämässä valintojamme, antavat voimaa tiukoissa paikoissa ja luovat kuvaa siitä, mitä haluamme elämällemme.

Väitänkin, että ilman juuria ei olisi myöskään toimivaa yhteiskuntaa. Jäljelle jäisi vain tyhjiä ihmiskuo-ria, jotka jatkuvasti etsivät ja kyseenalaistavat itseään. Ilman juuria ja niistä syntyvää arvopohjaa maailma olisi harvinaisen rauhaton ja levoton paikka.

Näiden aivan keskeisten yhteiskuntamme peruskysymysten ääreen sijoittuu Karjalan Liitto. Me kannamme osaltaan vastuuta, jotta ihmisten välillä säilyi pohja rakentaa itseään, toteuttaa itseään ja tuntea kuuluvansa johonkin. Karjalan Liitto on yksi niistä harvoista järjestöistä Suomessa, joka on ollut ja tulee jatkossakin olemaan merkittävässä roolissa rakentamassa suomalaista identiteettiä ja arvopohjaa.

Kyseisen vahvan karjalaisen arvopohjan parissa olen itsekin saanut kasvaa ja varttua. Ehkäpä juuri se on synnyttänyt tarpeen matkata säännöllisesti oman äitini kotipitäjään Viipurin läänin Pyhäjärvelle. Minulle se on terapiaa ja toisaalta kunnioitusta juuriani sekä saamaani kasvatukselta kohtaan. Olen myös halunnut jatkaa samoja hyviä osoitautuneita elämänavaroja omille lapsilleni ja meille onkin

perheen kesken muodostunut tavaksi käydä kerran vuodessa vierailemassa näillä seuduilla.

Ensimmäistä käyntiäni 2000-luvun alussa äidin kotiseudulla Vpl. Pyhäjärvellä en unohta koskaan. Siitä äidin synnyinkodin pihasta soitin äidilleni ja kerroin, missä olen. Kerroin seisovani polun päässä, josta hän nuorena kirmasi Pyhäjärveen uimaan. Tämä hetki oli meille molemmille liikuttava ja ikimuistoinen.

Joitakin viikkoja sitten ollessani jälleen reissussa rannan tuntumassa koin kuitenkin jotain sellaista, jota en ollut vielä näillä aikaisemilla vierailuillani ennen kokenut.

Vierailin työni puolesta rajavartiostossa Vaalimaalla. Lentaessamme helikopterilla rajaa Vaalimaalta kohti pohjoista Immola silmää saattoi juuri ja juuri erottaa horisontissa siintävän karjalaisen kotiseudun ilmasta käsin. Niin lähellä, mutta niin kaukana, muistan ajatelleeni. Tunteet puskiivat pintaan katsellessa sitä näkyä ja ajatelllessani sitä väen määrää, joka niilläkin tanstereilla on joutunut aikoinaan hylkäämään kotinsa.

Nyt on kulunut muutamia viikkoja siitä, kun minut valittiin Karjalan Liiton puheenjohtajaksi. En ole vielä ehtinyt vierailemaan laajemmin maakunnissa tämän tehtäväni puolesta, mutta minun on silti positiivisesti yllättänyt yksi asia, joka näillä Karjalaisilla kesäjuhlilla Jyväskylässäkin vahvistui.

– Olen yllätynyt siitä ystävällisyyden ja yhteenkuuluvuuden määrästä jota kohtaan, menenpä sitten minne päin Suomea tahansa. Tunnen aina saapuvani kotiin, vaikka ihmiset, joita tapaan, saattavat olla minulle tuiki tuntemattomia. Missään muussa tehtävässä toiminneeni en ole koskaan kokenut vastaavaa.

Olen vakuuttunut, että tässä on yhä kyse siitä samasta voimasta, joka auttoi kaikkia niitä yli 400 000 ihmistä ja sukulaistamme selviytymään heidän jousteensa jättämään kotinsa. Vain tiiviillä yhteisöllisyydellä, positiivisella asenteella ja valtavalla lähimmäisen rakkaudella on siitä koitoksesta voinut selvitä.

Siirtokarjalaisten historia onkin osoitus siitä, että vaikka ympärillämme tapahtuisi mitään, niin me suomalaiset kyllä selviämme. Minusta tätäkin asiaa on hyvä pysähtyä pohtimaan, kun maailma, yhteiskunta tai henkilökohtainen elämä-

me ympärillämme rakoilee ja osoittaa epävakaisuutta.

Toisaalta siirtokarjalaisten historia antaa tänä päivänä meille loistavan perspektiivin myös siitä, kuinka huonosti asiat voisivat olla. Se auttaa meitä ymmärtämään, että ei onnellisuuteen vaadita paljoa. Joskus riittää, kun on katto ja lämmintä vaatetta päällä. Nykypäivänä nämä asiat vaikuttavat toki itsestään selvyyksiltä, mutta aina ei näin todellakaan ole ollut. Siitä muistuttamassa Karjalan Liitto onkin tärkeässä roolissa. Liiton tulee tuoda esiin niitä perusarvoja, jotka ovat meitä suomalaisia erilaisten vastoinkäymisten edessä opettaneet, auttaneet selviämään ja luoneet yhteisöllisyyttä.

Suomen täyttyessä 100 vuotta tänä vuonna monet järjestöt kirjoittavat historioitaan. Monissa näissä on huomioitavaa, kuinka nopeasti siirtolaisten ovat osallistuneet ja tulleet mukaan niin poliittisiin kuin edunvalvonallisiin toimiin.

– Tuoreena Karjalan Liiton puheenjohtajana pidän vastuunani puhua suoraan. Tiedän, että tämä porukka on aina arvostanut sitä ja uskon sen myös nyt niin tekevän.

Liittomme on tehnyt hyvää ja tehokasta työtä, kiitos siitä liiton työntekijöille sekä edellisille luottamusjohdoille, mutta se on kohdannut myös haasteita. Suurin niistä on jäsenmäärä-
mme kehitys.

Jo vuosia jäsenmäärä-
mme kehitys on ollut haastava. Jäsenistömme ikääntynyt, eikä imu uusia ja uuden sukupolven jäseniä kohtaan ole ollut eikä riittävän laaja. Väistämättä jäsenistön vaikutukset heijastuvat myös järjestön taloudellisiin resursseihin, jolloin uusien jäsenien hankinnasta tulee entistä haastavampaa. Olemme vaarassa luiskah-
taa itseään ruokkivaan negatiiviseen kierteseen, josta ei ole helppoa päästä kuivin jaloin pois.

Teorassa jäsenpotentia-
limme ei ole kuitenkaan laskenut, oikeastaan päinvastoin. Potentiaalia riittää yllin kyllin, sillä yli 400 000 siirtokarjalaisen jälkeläiset eivät katoa kuin tuhka tuuleen. Elämämenonien karjalainen löytää itselleen myös usein seuraa, joten uskallan suurella todennäköisyydellä olettaa siirtokarjalaisten jälkeläisten määrän nousseen merkittävästi.

Karjalan Liiton kenttä, johon me kaikki täällä kuulumme, on kuuluisa sii-

tä tarmosta, jolla se järjestää tapahtumia ja pitää yllä ihmisten yhteisöllisyyttä. Tämä on meidän käytettävä maksimaalisesti hyödyksemme. Jäsenhankinta on raakaa työtä, joka tapahtuu keskinäisissä kohtaamisissa. Se tapahtuu yhteydenpidossa jäsenistömme ja sen ulkopuolella olevien potentiaalisten jäsenten välillä.

Olen lähes koko aikuisikäni kestäneellä järjestöurallani havainnut muutaman merkittävän muutoksen suomalaissa yhteiskunnassa. Ensinnäkin järjestöjen jäsenmäärien trendi koko valtakunnassa on laskusuunnassa. Toiseksi ihmiset eivät enää tule järjestöihin, vaan järjestöjen on mentävä heidän luokseen, mikäli he aikovat kasvattaa jäsenistöään. Kolmanneksi jäsenistö hakeutuu tosielämän kohtaamisten sijaan yhä vahvemmin verkkopalveluihin.

Järjestön on siirryttävä nyt pakollisten yhteiskunnallisten kehityskulkujen hyväksyjästä niiden edelläkävijäksi. Erityisesti tällä tarkoitetaan teknologian murrokseen ja digitalisaatioon liittyviä mahdollisuuksia.

– Siihen kehitykseen meidän on osallistuttava. Meidän on omaksuttava sosiaalisen median ja muiden verkkopalvelujen käytännöt ja onnistuttava hyödyntämään se uusi potentiaali, joka niissä piilee. Meidän on tehtävä vahvaa markkinointia, jotta järjestö näkyy ja kuuluu.

Mikäli emme pysty tarjoamaan potentiaalisille uusille jäsenille heidän toivomaansa sähköisen toiminnan alustaa, emme voi olettaa, että he kiinnostuisivat järjestöstämme. On näytettävä uskottavalta toimijalta, jotta myös jäsenhankintatyölle olisi edellytyksiä.

Tämä työ on kalkkiviivoilla – verkkoavut ja sen uudet mahdollisuudet ovat vielä tänä vuonna kaikkien meidän käytössä.

Ja mikä kaikkein tärkeintä, on uskallettava kysyä itseltämme: minkälaisia asioita nyky-yhteiskunnassamme arvostetaan ja minkälaisin perustein järjestöihin halutaan liittyä.

Karjalan Liiton tulee pärjätäkseen olla myös uskottava yhteiskunnallinen toimija. Sen olemme aina osanneet ja siitä aion myös itse tulevalle puheenjohtajakaudellani pitää kiinni.

Me kaikki tiedämme ja ulkoministeri **Timo Soini** sen varmasti parhaiten työssään tuntee, kuinka jännittävyys on ollut viime aikoina kasvussa. Muun

muassa Itämeren heikenty-
nyt turvallisuustilanne, Euroopassa nopeasti lisääntynyt terrorismi, muuttoliike sekä hybridivaikuttaminen ovat saaneet kansakuntamme varpaalleen.

– Näinä aikoina tulee Karjalan Liiton ja kaikkien karjalaisuutta tukevien järjestöjen olla erityisen huolellinen suhteissaan luovutun alueen nykyisiin asukkaisiin sekä toimijoihin Karjalassa. Vastuuta tästä kannamme me jokainen kohtalamme. Nopeiden muutosten ja epävakauden aikana korostuu selkeä, vakaa ja ennustettavan linjan tarpeellisuus. Näitä Karjalan Liiton tulee ulkopoliittisella linjallaan tarjota.

Kun toimintaympäristön ennustettavuus heikkenee, nousee arvopohjainen toiminta ohjaamaan ulkopoliittikkaa intressien sijaan. Omalla työllämme meidän on tuotava esiin vankkumaton suomalaista arvopohjaa, joka on välttämätön osa onnistunutta ulkopoliittikkaa.

Järjestöemme rooli on siis ilman muuta vakautta luova, eikä sitä horjuttava. Siihen kuuluu vahva ulkopoliittinen tuki sekä presidenttimme, että koko ulkopoliittisen johdon toimille. Haluankin tässä yhteydessä virallisesti linjata ulkoministerillemme seuraavan:

– Karjalan Liitto on osaltaan tukemassa itsensä ja sotilaallisesti liittoutumattoman Suomen perinteistä ja historiassamme hyväksi koettua linjaa. Me tuemme työtä, jolla vaalitaan hyviä naapuris- ja kahdenvälistä suhteita sekä harjoitetaan aktiivista vakauspolitiikkaa sotilaallisten uhkien ehkäisemiseksi. Liitto haluaa toimia esimerkkinä suomalaisesta vapaaehtoisuudesta, isänmaallisuudesta ja pitkien perinteiden kunnioittamisesta. Toiminnallamme me pyrimme ylläpitämään niitä perusarvoja, jotka tukevat suomalaisten käsityksiä maanpuolustustahdosta, lähimmäisen rakkaudesta ja kunnioituksesta menneiden sukupolvien työtä kohtaan.

Vaikka maailma on muutoksessa ja järjestöemme on kohdannut haasteita, katson tulevaisuuden olevan valoinen. Ei karjalaisuus ole häviämässä minnekään.

– Karjalainen kansankulttuuri on ollut niin keskeisessä osassa muodostamassa kansallista identiteettiämme, että sen vaikutus on täysin lähtemätön. Niin kauan kun on olemassa Suomi ja suomalaisuus, on olemassa myös rajantakainen Karjala ja karjalaisuus.

Isänmaamme täyttää pian 100-vuotta. Karjalan Liiton tulee olla tänä vuonna mukana tuomassa voimalla suomalaisille esiin sitä panosta, jonka karjalaiset ovat tälle maalle antaneet ja antavat yhä.

Jo talvisodan päättymisestä lähtien liittomme on huolehtinut tämän kulttuuriperinteen vaalimisesta. Mikä olisi parempi aika, kuin sata vuotta täyttävä Suomi näiden asioiden korostamiselle.

– Minulle on valtavan suuri kunnia asettua johtamaan järjestöä, joka vaalii näin merkittävää osaa suomalaisuudesta. Olen kiitollinen ja samalla täynnä tarmoa, että saan olla keskeisesti mukana edistämässä Karjalaista kulttuuria, tuomassa esiin karjalaista identiteettiä ja ylläpitämässä Karjalan alueen vuoro-
vaikutusta.

Kaikkia tätä työtä tulee kuitenkin ohjata meitä johta tavalla tai toisella yhdistävä tekijä ja se on karjalaisuus. Itselleni se on sydämen asia, intohimo ja kutsumus.

Puheensa lopuksi Pertti Hakanen kiitti vielä juhla-
järjestäjiä:

– Kiitos Karjalaseurojen Keski-Suomen piirille ja erityisesti puheenjohtaja **Seija Jatkoselle** johtoryhmineen mahtavasta lopputuloksesta.

Jyväskylän kaupungille, seurakunnille, Teille jokaiselle talkoolaiselle sekä eri toimijoille juhlien järjestelyihin osallistumisesta, kiitos.

Nauttikaamme juhlan jälkeenkin yhteisöllisyydestä Suomi 100 vuoden teeman mukaisesti – Yhdessä.

Juhlien kulusta lisää seuraavalla sivulla.

100v. itsenäisyyttä ja itsepäisyyttä

Karjalaiset kesäjuhlat Jyväskylässä 16.-18.6.2017

Karjalan Liiton järjestämät Karjalaiset kesäjuhlat pidettiin 16.-18.6.2017 Jyväskylässä. Juhlien teemana oli 100 vuotta itsenäisyyttä ja itsepäisyyttä.

Juhlissa oli kävijöitä noin 20.000, joten karjalaisuus näkyi ja kuului niin juhlapaikoilla kuin kaupungillakin. Juhlilla oli runsaasti ohjelmaa ja paljon katsottavaa. Oli mm. karjalanpiirakka- ja kyykkäisailua, maraton, konsertteja, lasten tapahtumia, karjalan kielen paja, pitäjä- ja sukuinfo sekä muistojen ja tarinoiden tallentamista verkkoon.

Perjantai-iltana esitettiin Taulumäen kirkossa Karjalaisen kansan messu, joka televisioitiin ja esitettiin televisiossa juhannuspäivänä. Kansallispukukavalkadia, jossa esitettiin Suomen eri alueiden ja erityisesti karjalaisia kansallispukuja, katsomaan oli lauantaiaina niin paljon tulijoita, että kaikki halukkaat eivät mahtuneet sisään. Kavalkadi kuitenkin nauhoitettiin Yle Areenalle katsottavaksi.

Suomen itsenäisyyden juhluvuoden kunniaksi juhlille oli koottu Suomen itsenäisyys ja Karjala-teemalla monipuolinen näyttelykokonaisuus, jolla esiteltiin Karjalan merkitystä Suomen itsenäistymiselle ja kehitykselle. Juhlien jälkeen Karjalatalolle Helsinkiin avautui 28.6.2017 samalla teemalla näyttely, johon voi käydä tutustumassa 27.8.2017 asti.

Sunnuntai-juhlaa kulkukue kulkui torilta kaupungin läpi Jyväskylän Pavinjongille. Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön lippua kantoi kulkueessa Yrjö Inkinen, kylttiä kantoi Pirjo Kiiala ja lippuaurueina olivat Merja Inkinen ja Kirsti Naskali.

Päiväjuhlassa sunnuntai- Karjalan Liiton tervehdyksen esitti liiton hallituksen uusi puheenjohtaja Pertti Hakanen, joka luki myös tasavallan presidentin ja pääministerin juhlille lähettämät tervehdykset.

Juhlapuheen piti ulkoministeri Timo Soini, joka nosti esille siirtokarjalaisten asuttamisen ja karjalaisten sopeutumisen. Karjalaiset ovat omalla asenteellaan ja työllään ottaneet paikkansa yhteiskunnassa sotien jälkeen.

Evakoiden tuloa naapureiksi vastustaneetkin saattoivat sanoa, että nämä toimeliaat ja neuvokkaat karjalaiset olivat monen kunnan pristinruiske.

Soini korosti, että karjalaisuus on koitunut koko Suomen rikkaudeksi.

Karjalaiset suojautuivat ja selvisivät oman kulttuurinsa turvin. He sopeutuivat muun Suomen tapoihin, mutta säilyttivät oman perinteensä. Teillä karjalaisilla on omakohtainen kokemus ja osaaminen sopeutumisesta uuteen elämään, josta muut voivat oppia.

Timo Soini päätti puheensa omaan henkilökohtaiseen kokemukseensa karjalaisuudesta.

Paras kokemukseni ja lahjani karjalaisuudesta ja karjalaisilta, on vaimoni Tiina. Karjalainen nainen on ihana ja minä tiedän sen kokemuksesta, Soini sanoi.

Timo Soinin puhe kokonaisuudessaan on luettavissa Karjalan Liiton nettisivuilla www.karjalanliitto.fi Ensimmäinen Karjalaiset kesäjuhlat pidetään Kymenlaaksossa Kouvolassa 15.-17.6.2018.

KIRSTI NASKALI

Lippua kantoi Yrjö Inkinen Huittisista.

Säätiömme ja Karjalan liiton hallituksen puheenjohtaja Pertti Hakanen äärimmäisenä oikealla kulkueen kärjessä.

Pirjo Kiiala pitäjäkyltin kanssa.

Pertti Hakanen osallistui juhlissa VIP-piirakkakisaan. Kuvassa myös puoliso Seija Hakanen.

SUVANNON SEUTU 1917-1921

elämää ja ihmiskohtaloita

Elämää ja ihmiskohtaloita vuosilta 1917-1921 Suomen itsenäisyyden alkuajoilta!

Tilaukset
Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö ja
Vpl. Pyhäjärvi-seura

Tilaa oma Pyhäjärvi- lehti

tai anna
ystävälle ja
sukulaiselle
lahjaksi!
Lehti ilmestyy
joka kuukausi,
hintaa 35 e.
Soita tilaus p. 040
730 2622 tai
tee kotisivujemme
lomakkeella

Tyrvään Pyhän Olavin kirkko

SASTAMALAN
SEURAKUNTA

on avoinna Vanhan kirjallisuuden päivien aikana
pe 30.6. klo 10-20 ja la 1.7. klo 10-14 sekä klo 15-20.
Paikalla on opas. Lämpimästi tervetuloa!

Tarina-keruu käynnissä

Kirjoitan väitöskirjaa suomalaisista talvi-, jätke- ja Lapin sodan uskomustarinoista ja ylläluonnollisiksi tulkituista sotakokemuksista. Kerrään itse koettuja, sota-aikana kuultuja ja perimätietona siirtyneitä muistoja.

Sodat 1939–1945 olivat inhimillisesti katsoen herkkää ja tunteikasta aikaa. Sota merkitsi pelkoa, epätoivoisuutta, huolta, uhkaa ja hätää. Toisaalta koettiin myös yhteisöllisyyttä ja toivoa. Sota-aikana selittämättömät kokemukset olivat yleisiä, ja moni ihminen on kokenut oudon kokemuksen tai kuullut uskomustarinan juuri sotarintamalla, kotirintamalla tai evakko-tiellä.

Haluan tutkia, kuinka sodan uskomustarinat elävät tänä päivänä, ja kuinka tarinat ja muoraaatit ovat siirtyneet seuraaville sukupolville, sodan kokeneiden jälkeläisille. Kuka tarinoita kertoi? Milloin? Missä? Kenelle? Miksi? Millaisia olivat kotirintaman tarinat? Kuinka eri puolilta Suomea rintamille tulneiden sotilaiden tarinat poikkesivat toisistaan? Missä sodan vaiheissa kerrottiin tarinoita?

Tutkimusaiheeni on noussut kentältä, kansan syvistä riveistä. Haastattelemani ihmiset ovat halunneet usein kertoa sota-aikan tapahtumia, joita he eivät ole kyenneet järjestämään. Asiat ovat vaivanneet heitä vuosikymmeniä. Vanhoilla päivillä ihmiset ovat muistelleet halukkaasti ihmetelleet selittämättömiä tapauksia, vaikkapa vihollista, johon eivät luodit pystyneet tai kuinka unen haltija pelasti hengen Tali-lhantalain taistelussa.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura järjestää tutkimusaiheestani kansallisen kilpakeruun syksyllä 2017.

Tutkimus on osa akatemiahanketta Lapland's Dark Heritage.

SATUMAARIT
MYLLYNIEMI, FM
Sälinkäntie 291,
04620 Mäntsälä
satumaarit.myllyniemi@gmail.com
puh. 040 511 7097

Tuleeko lehtesi oikealla osoitteella?

Soita osoitteemuutos
puh. 040 730 2622
tai toimitukseen sähköpostilla
tai nettisivulta löytyvällä lomakkeella.

Osoite ei muutu vain postiin ilmoittamalla.

Uutuuskirja!

Itselle tai lahjaksi.

Taubilan kartano –

lahjoitusmaakaudesta Fazerin aikaan

176 sivus n. 150 valokuvaa koko B5

Hinta vain 30 euroa + läh. kulut.

Lisätietoa ja tilaukset:

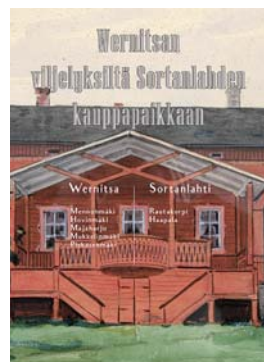
taubila@pp.inet.fi tai 040 021 3369

seija.jokinen@netti.fi tai 040 835 5820

Noudettavissa myös hallituksen jäseniltä ilman lähetyskuluja.

Sekä <http://vpl-pyhajarvi.fi/kirjapuoti>.

Vpl Pyhäkylä-Seura.

WERNITSAN VIILJELYKSILTÄ SORTANLAHDEN KAUPPAPAikkaan

Kyläkirja kertoo Vpl. Pyhäjärven Wernitsan, Sortanlahden, Haapalan ja Rautakorven kylähistoriaa. Tarinoiden tukena selkeät karttalehdet.

Hinta 40 euroa + postitus ja pakkaus.

Kirjan toimittanut Ikaalisten Karjalaseura
Yhteystiedot, puh. 040 734 28 65 /
sähköposti, lea.jokinen@ippnet.fi

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön adressit

Adressit 10 euroa
kappale
+ postituskulut.

Tilaukset:
Pirjo Kiiala,
puh.044 281 5047
tai
pirjo.kiiala@gmail.com.

Muistojen järvi -DVD:stä on otettu toinen lisäpainos. DVD julkaistiin v. 2007. Uuteen painokseen v. 2011 lisättiin Kaarina Pärssisen kirjoittama esite. Levyä voi ostaa seuran tilaisuuksissa tai tilata Kaisa-Liisa Korhonselta. Hinta on 20e / kpl.

Vpl. Pyhäjärvi -tuotteita edullisesti lahjaksi ja omaan käyttöön

Hanki nyt **vaakunapaita**, jota saatavana jälleen kaikissa pohjaväreissä valkoinen, helmenharmaa ja musta. Tuote, juuristamme kertova Vpl. Pyhäjärven vaakunapaita, sopii esim. lahjaksi ja asuksesi tuleville kotiseutumatkoiille, vaikka koko ryhmälle. Aidon värisellä Vpl. Pyhäjärven vaakunan kuvalla ja tekstillä PYHÄJÄRVI VPL varustettua erittäin hyvälaatuista T-paitaa löytyy valkoisissa ja mustissa sekä V- että pyöreällä kaula-aukolla, mutta helmenharmaissa vain pyöreäaukkoisena. Koot S, M, L, XL hinta 15 e/kpl ja isommat koot XXL ja XXXL 20 e/kpl. Mustia V-aukkoisia vain muutama iso koko jäljellä.

Dokumenttielokuva Muistojen järvi vuosilta 1939-44 Pyhäjärvellä, mukana liuskan seloste elokuvasta, DVD:n hinta 20 e/kpl.

Seuran 50-vuotishistoriikki (2007) tarjoushintaan 10 eur/kpl. Hanki myös kirja **Suvannon seutu 1917-1921**, elämää ja ihmiskohtaloita: hinta jäsenille 30 euroa, muille 40 euroa.

Postitettaessa lähetysiin lisätään postituskulut. Tilaukset ja tiedustelut toistaiseksi ainoastaan Kaisa-Liisa Korhonen 050-590 5433, e-mail kaisaliisa.korhonen@kolumbus.fi

Vpl. Pyhäjärvi-seura ry

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiöltä tuotteita itselle tai lahjaksi:

Pyhäjärvi-kirja
350 s. Reino O. Kukko –
Kaarle Viika, 1989.
Historiaa sanojin ja kuvin,
sekä murrenasto
selityksineen.
Hinta 25 euroa.

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön 60-vuotishistoriikki
136 s. Reino Äikiä, 2008.
Runsasti kuvia ja muis-
teluita säätiön alkua ajoilta
ja eri paikkakunnilla pi-
dettyistä Pyhäjärvi juhlista
ja muista pyhäjärveläis-
ten tapahtumista.
Hinta 20 euroa.

**Suvannon seutu
1917-1921, elämää ja
ihmiskohtaloita**
336 s.
Suvannon seudun
paikallishistorian
työryhmä, 2015.
Hinta 40 euroa.

**Vpl. Pyhäjärvi-
pöytästandaari**
Suunnittelu Kaarle Viika,
1963. Hinta 42 euroa.

**Vpl. Pyhäjärvi-
isännänviiri**
Koko 45x400 cm.
Suunnittelu Kaarle Viika,
1992. Hinta 75 euroa.

**Hintoihin lisätään
postituskulut.**

Tilaukset ja lisätiedot
Pirjo Kiiala,
puh.044 281 5047 tai
pirjo.kiiala(at)gmail.com.

Mistä löydän hyvät lahjat?

Tässä vihjeet: Hanki kirjapari
Kaunisti Vpl Pyhäjärveä, osat I ja II.
Yhteensä 736 sivua ja 1750 kuvaa. Koko A4.
Hinta vain 95 euroa + läh. kulut.

**Suvannon seutu 1917-1921
elämää ja ihmiskohtaloita** 335 sivua.
Hinta vain 40 euroa + läh. kulut.

Lisätietoja ja tilaukset:
taubila@pp.inet.fi tai 040 021 3369
seija.jokinen@netti.fi tai 040 835 5820
Noudettavissa myös johtokunnan jäseniltä
ilman lähetyskuluja.
Sekä <http://vpl-pyhaajarvi.fi> kirjapuoli.

TAPAHTUMAKALENTERI

Montruan, Pöhlön ja Kalamajan jakokunta tiedottaa! Jakokunnan vuosikokous pidetään su 2.7.2017. Yhteiskuljetus tilaisuuteen järjestetään linja-autolla, joka ajaa seuraavaa reittiä:

- Vammala Mh klo 12.00
- Äetsä, Pehulan tori klo 12.15
- Keikyä, Sillan pysäkki klo 12.20
- Huittinen Mh klo 12.40
- Eura Mh klo 13.10
- Ravintola Villa Talbo, Petäjäksentie 178, Rauma klo 14.00.

Matkan varrelta voi nousta auton kyytiin.

Ruokailu noutopöydästä klo 14.00-15.00, jonka jälkeen pidämme **MPK jakokunnan vuosikokouksen**. Vuosikokousasioiden lisäksi käsittelemme ja päättämme auto- ja kuljetus- sekä turvallisuusalan stipendia-
rahaston perustamisesta ja alkupääoman myöntämisestä Vpl. Pyhäjärvi-Säätiölle, tarkoituksena kannustaa edellä mainittujen alojen lahjakkaita opiskelijoita.

- **Kiertojälu Rauman kaupungissa** Yrjön opastuksella.

- **Kesäteatter** Eurajoen Kuivalahdella klo 18.00, jossa esitetään Markku Hyvösen kirjoittama **Evakko** -näytös. Paluukuljetus ajetaan samaa reittiä takaisin.

Linja-autossa on 49 istumapaikkaa ja kuljettajana toimii Pertti Pohjolainen. **Tiedustelut** puh. 050 4000171 Pertti tai yrjoalasalainan45@gmail.com, tai puh. 0400 626770 Yrjö S.

Tervetuloa yhteiselle matkalle MPK jakokunnan kokoukseen ja kesäteatteriin! -Juhlatuimikunta

Tampereen Seudun VPL Pyhäjärvierkerho on nyt kesätauolla ja syyskausi aloitetaan tarinatuokiolla maanantaina 4. päivänä syyskuuta 2017 klo 12 kerhuhuone Koulukatu 12, Tampere. Ei keskiviikkona, kuten toukokuun lehdessä virheellisesti mainittiin. Huomaa myös muuttunut kellonaika.

Vanhoja Vpl. Pyhäjärvi-lehtiä voit katsella netistä kotisivuiltamme.

Kotisivut osoitteessa:
[www.karjalanliitto.fi/
vplpyhaajarvisaatio](http://www.karjalanliitto.fi/vplpyhaajarvisaatio)

Seuraava Pyhäjärvi-lehti
ilmestyy heinäkuussa 2017.
Aineistot toimitukseen viimeistään **18.7.**
mennessä, kiitos!

vpl. Pyhäjärvi

Julkaisija: Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö sr
Kotisivut: [www.karjalanliitto.fi/
vplpyhaajarvisaatio](http://www.karjalanliitto.fi/vplpyhaajarvisaatio)

Päätoimittaja:
Marjo Ristilä-Toikka
Korpimetsäntie 16
37570 Lempäälä
puh. 040 730 2622
marjo.ristila-toikka@
kolumbus.fi

Toimitusneuvosto:
Tarja Kopalainen, Pertti
Hakanen, Mauri Hauhia,
Kirsti Naskali, Esko Pu-
lakka, Markku Pärssinen ja
Marjo Ristilä-Toikka.

Toimituksella on oikeus
lyhentää ja muokata
lehteen lähetettyä aineistoa.

**Tilaukset, jakeluhäiriöt ja
osoitteenmuutokset:**
Toimitus, päätoimittaja
Korpimetsäntie, Lempäälä
kts. yhteystiedot vierestä

**Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön
asiamies**
Kirsti Naskali
Miharintie 312
37200 Siuro
puh. 040 719 2692
kirsti.naskali@gmail.com

Sivunvalmistus:
Marjo Ristilä-Toikka

Painopaikka:
Botnia-Print Oy
Kokkola

Lehden vuosikerran tilaushinta 35 euroa

Ilmoitushinnat (pmm): kuolinilmoitukset.....0,70 e
tekstissä.....0,80 e
pienin ilmoitus.....20 e
Hintoihin lisätään alv. 24%